

OBSAH

ÚVOD.....	7
1. DETSKÉ NAIVNÉ TEÓRIE	9
1.1. Terminologické vymedzenie pojmu.....	10
1.2. Vznik a vývin detských naivných teórií.....	13
1.3. Charakteristika detských naivných teórií.....	15
1.4. Detské naivné teórie verzus vedecké teórie	17
1.5. Metódy a nástroje diagnostikovania detských naivných teórií	19
1.6. Prečo diagnostikovať detské naivné teórie?.....	23
2. TEORETICKÉ ZÁKLADY DETSKÝCH PREDSTÁV	25
2.1. Teória o vývoji kognitívnych schopností – Piaget	25
2.2. Teória zóny najbližšieho rozvoja – Vygotskij	26
2.3. Teória vnútornej štruktúry vo vyučovacej téme – Bruner.....	27
2.4. Teória zmysluplného učenia sa – Ausubel	28
2.5. Teoretické zakotvenie v kognitivistických teóriách.....	29
2.5.1. Konštruktivizmus ako teória poznania	29
2.5.2. Konštruktivistický model výučby.....	31
3 NAIVNÉ TEÓRIE VS. MISKONCEPCIE.....	33
3.1. Typy miskoncepcií	34
3.2. Miskoncepcie vo výskume.....	36
3.2.1. Miskoncepcie vo výskume – „Živiny a zdravá výživa“	37
3.2.2. Miskoncepcie vo výskume – „Dýchanie“ a „Tok energie a obeh látok v ekosystéme“	40
3.2.3. Miskoncepcie vo výskume – „Fotosyntéza a dýchanie“	44
3.3. Odstránenie miskoncepcií	46
4 DETSKÉ NAIVNÉ TEÓRIE A ICH VÝSKUMNÉ SPRACOVANIE	50
4.1. Detské naivné teórie o ohni.....	52
4.2. Detské naivné teórie o chorobe	54
4.3. Detské naivné teórie o multikultúrnosti	57

4.4.	Detské naivné teórie o bezpečnosti a ochrane zdravia.....	61
4.5.	Detské naivné teórie o nočnej oblohe	64
4.6.	Detské naivné teórie o skupenstve látok	67
4.7.	Detské naivné teórie žiakov o smrti a posmrtnom živote	70
4.8.	Detské naivné teórie žiakov so sluchovým postihnutím o písme a písaní	74
4.9.	Detské naivné teórie o profesiách	78
4.10.	Detské naivné teórie o rodine.....	82
4.11.	Detské naivné teórie o religiozite.....	85
4.12.	Detské naivné teórie o magnete	89
4.13.	Detské naivné teórie o gravitácii.....	94
4.14.	Detské naivné teórie o mikroorganizmoch.....	97
4.15.	Detské naivné teórie o vylučovacej a endokrinatej sústave	100
4.16.	Detské naivné teórie o vybraných prvkoch v periodickej tabuľke.....	103
4.17.	Detské naivné teórie o geometrických koncepciách	109
5.	DETSKÉ NAIVNÉ TEÓRIE A ICH VÝSKUMNÉ SPRACOVANIE V ZAHRANIČÍ.....	115
5.1.	Detské reprezentácie o smrti	116
5.2.	Detské reprezentácie o flotácii/ponorení pevných telies do vody	117
5.3.	Detské reprezentácie o tvare Zeme a fenoméne denného a nočného cyklu a Zeme	118
5.4.	Detské koncepty o rastlinách	119
5.5.	Intuitívne teórie detí o prírodných javoch	120
5.6.	Miskoncepce detí o genetických pojmoch	121
5.7.	Naivné koncepce žiakov o pohybovej výchove	122
5.8.	Koncepčné chápania Zeme a jej astronomických a geometrických vlastností	123
5.9.	Detské koncepty o cukrovke	124
5.10.	Iné výskumy	126
6.	DETSKÉ NAIVNÉ TEÓRIE A ŠKOLA	133
6.1.	Naivné teórie v kontexte vzdelávania	133
6.2.	Negovanie naivných teórií dieťaťa.....	135
6.3.	Využívanie naivných teórií dieťaťa.....	136
6.4.	Model koncepcnej zmeny	137
6.4.1.	Model didaktickej rekonštrukcie učiva.....	139
6.5.	Príklady stratégií učenia sa podporujúcich koncepcné zmeny.....	140
6.5.1.	Stratégie učenia sa založené na kognitívnom konflikte a jeho riešení	141

6.5.2. Stratégie vyučovania založené na rozvoji predstáv konzistentných s vedeckým pohľadom.....	142
6.6. Ovpływňovanie žiakovho poňatia učiva.....	143
6.6.1. Dôsledky prekonceptí pre výučbu	146
6.7. Požiadavky na učiteľov	148
6.7.1. Koncept didaktického poznania obsahu	150
Záver	153
Literatúra	154